

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 17 listopada 2023 r.

K-2.431.1.29.2023.12.GD

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Realizacja zadania zleconego z zakresu administracji rządowej określonego w art. 13 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin.
Nazwa i adres organu kontrolowanego	Prezydent Miasta Świnoujście, zwany dalej <i>Prezydentem</i> , ul. Wojska Polskiego 1/5, 72-600 Świnoujście.
Osoba pełniąca funkcję Prezydenta w okresie prowadzenia kontroli oraz w okresie objętym kontrolą	Pan Janusz Żmurkiewicz
Okres objęty kontrolą	Od 12 marca 2022 r. ¹ do 22 czerwca 2023 r.
Kontrolujący	Pan Grzegorz Dzik – starszy inspektor w Wydziale Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, <i>kierownik zespołu kontrolnego</i> ; Pani Justyna Pintowska – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.
Nr upoważnienia	Nr 60/23 z dnia 20 czerwca 2023 r.
Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli	Art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r., poz. 103 z późn. zm.), zwana dalej <i>ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy</i> lub <i>ustawą</i> .
Kryteria prowadzenia kontroli	legalność, rzetelność
Termin kontroli	23, 26 i 27 czerwca 2023 r.
Rodzaj i tryb kontroli	planowa, tryb zwykły
Ustalenia kontroli:	Zadania dotyczące kontrolowanego obszaru realizowane były przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

¹ Data wejścia w życie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy.

w Świnoujściu (dalej: *MOPR*) na podstawie Zarządzenia nr 196/2022 Prezydenta Miasta Świnoujście z dnia 7 kwietnia 2022 r. w sprawie wskazania jednostki organizacyjnej gminy do realizacji spraw z zakresu świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy. Nowe zadania *MOPR*-u znalazły również odzwierciedlenie w jego statucie, który w tym celu został zmieniony uchwałą Nr LXIII/495/2022 Rady Miasta Świnoujście z dnia 28 kwietnia 2022 r.

(dowód, akta kontroli str. 37–40)

Dyrektor *MOPR*-u, zarządzeniem nr 18/2022 z dnia 10 czerwca 2022 r. wprowadził do stosowania „Ankiety weryfikacyjną do wniosku o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przybywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy” oraz „Oświadczenie mieszkańca” (w języku polskim i ukraińskim). Stosowne zadania pisemnie powierzył Zastępcy Dyrektora i Kierownikowi Działu Świadczeń Rodzinnych *MOPR*-u.

(dowód, akta kontroli str. 41–48)

Na podstawie § 3 ust. 3 rozporządzenia², do przeprowadzenia weryfikacji warunków zakwaterowania i wyżywienia, Dyrektor *MOPR*-u upoważnił dwóch pracowników socjalnych. Wnioski do weryfikacji tych warunków typowane były losowo, z uwzględnieniem kolejnych wniosków od tych samych osób, wnioskodawców niespokrewnionych z osobami przyjętymi do zakwaterowania oraz tych, które budziły wątpliwości podczas ich rozpatrywania, np. zmiana miejsca zamieszkania osoby zakwaterowanej, a także na podstawie uzyskiwanych anonimowych informacji.

(dowód, akta kontroli str. 55–56)

Pozytywnie oceniono przygotowanie organizacyjne do realizacji kontrolowanego zadania.

Na podstawie otrzymanego z kontrolowanej jednostki w dniu 26 maja 2023 r. zestawienia wniosków o świadczenie ustalono, że do dnia sporządzenia zestawienia do organu wpłynęło 1837 wniosków, z czego:

- 1) 1708³ wniosków rozpatrzono pozytywnie i wypłacono świadczenie;
- 2) bez rozpoznania pozostawiono 41 wniosków;
- 3) negatywnie⁴ rozpatrzono 48 wniosków;
- 4) w trakcie załatwiania były 22 wnioski, które wpłynęły do organu w okresie 5–26 maja 2023 r.

(dowód, akta kontroli str. 5)

Do dnia 26 maja 2022 r.⁵ do kontrolowanej jednostki wpłynęło 515 wniosków. Do ich weryfikacji pod kątem czy dla osoby, której dotyczył wniosek, nie złożono wniosku ze wskazaniem innego miejsca pobytu w tym samym okresie, wykorzystywano oprogramowanie do obsługi świadczeń.

² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 maja 2022 r. w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty (Dz. U. z 2022 r., poz. 1020 z późn. zm. oraz poz. 605 z późn. zm.), zwane dalej *rozporządzeniem*.

³ 1633 wnioski pochodziły od osób fizycznych – przyznano 1517 świadczeń; 204 wnioski zostały złożone przez podmioty gospodarcze (189) i kościoły (15) – przyznano 191 świadczeń.

⁴ Za wniosek rozpatrzony negatywnie należy uznać wniosek, w przypadku którego nie zostało wypłacone świadczenie.

⁵ W dniu 27 maja 2022 r. wdrożono rozwiązania techniczne umożliwiające korzystanie gminom z bazy danych wniosków o świadczenie pieniężne – Komunikat Ministra Cyfryzacji z dnia 23 maja 2022 r. w sprawie określenia terminu wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających prowadzenie bazy danych, o której mowa w art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 1104).

Analizie poddano 185 wniosków, których sygnatury ujęte zostały w poniższej tabeli.

Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy
1.	DSR.435.3.39.2022	2.	DSR.435.3.83.2022	3.	DSR.435.3.122.2022
4.	DSR.435.3.217.2022	5.	DSR.435.3.248.2022	6.	DSR.435.3.319.2022
7.	DSR.435.3.339.2022	8.	DSR.435.3.355.2022	9.	DSR.435.3.415.2022
10.	DSR.435.3.435.2022	11.	DSR.435.3.549.2022	12.	DSR.435.3.641.2022
13.	DSR.435.3.703.2022	14.	DSR.435.3.782.2022	15.	DSR.435.3.914.2022
16.	DSR.435.3.975.2022	17.	DSR.435.3.982.2022	18.	DSR.435.3.1053.2022
19.	DSR.435.3.115.2023	20.	DSR.435.3.139.2023	21.	DSR.435.3.1006.2022
22.	DSR.435.3.1171.2022	23.	DSR.435.3.1177.2022	24.	DSR.435.3.1181.2022
25.	DSR.435.3.1315.2022	26.	DSR.435.3.1065.2022	27.	DSR.435.3.1087.2022
28.	DSR.435.3.1127.2022	29.	DSR.435.3.1273.2022	30.	DSR.435.3.45.2023
31.	DSR.435.3.670.2022	32.	DSR.435.3.671.2022	33.	DSR.435.3.1033.2022
34.	DSR.435.3.1034.2022	35.	DSR.435.3.1035.2022	36.	DSR.435.3.1189.2022
37.	DSR.435.3.1282.2022	38.	DSR.435.3.1097.2022	39.	DSR.435.3.1235.2022
40.	DSR.435.3.1308.2022	41.	DSR.435.3.1386.2022	42.	DSR.435.3.1467.2022
43.	DSR.435.3.24.2023	44.	DSR.435.3.88.2023	45.	DSR.435.3.165.2023
46.	DSR.435.3.250.2023	47.	DSR.435.3.310.2023	48.	DSR.435.3.143.2022
49.	DSR.435.3.721.2022	50.	DSR.435.3.1049.2022	51.	DSR.435.3.1264.2022
52.	DSR.435.3.1355.2022	53.	DSR.435.3.1456.2022	54.	DSR.435.3.27.2023
55.	DSR.435.3.130.2023	56.	DSR.435.3.875.2022	57.	DSR.435.3.984.2022
58.	DSR.435.3.1093.2022	59.	DSR.435.3.1165.2022	60.	DSR.435.3.1166.2022
61.	DSR.435.3.1231.2022	62.	DSR.435.3.1232.2022	63.	DSR.435.3.1303.2022
64.	DSR.435.3.1305.2022	65.	DSR.435.3.1381.2022	66.	DSR.435.3.1382.2022
67.	DSR.435.3.1389.2022	68.	DSR.435.3.1420.2022	69.	DSR.435.3.1421.2022
70.	DSR.435.3.1461.2022	71.	DSR.435.3.1480.2022	72.	DSR.435.3.5.2023
73.	DSR.435.3.26.2023	74.	DSR.435.3.57.2023	75.	DSR.435.3.58.2023
76.	DSR.435.3.59.2023	77.	DSR.435.3.105.2023	78.	DSR.435.3.106.2023
79.	DSR.435.3.140.2023	80.	DSR.435.3.141.2023	81.	DSR.435.3.188.2023
82.	DSR.435.3.225.2023	83.	DSR.435.3.237.2023	84.	DSR.435.3.268.2023
85.	DSR.435.3.269.2023	86.	DSR.435.3.312.2023	87.	DSR.435.3.1304.2023
88.	DSR.435.3.276.2022	89.	DSR.435.3.583.2022	90.	DSR.435.3.812.2022
91.	DSR.435.3.1117.2022	92.	DSR.435.3.1206.2022	93.	DSR.435.3.1327.2022
94.	DSR.435.3.1385.2022	95.	DSR.435.3.1466.2022	96.	DSR.435.3.44.2023
97.	DSR.435.3.101.2023	98.	DSR.435.3.157.2023	99.	DSR.435.3.246.2023
100.	DSR.435.3.291.2023	101.	DSR.435.3.809.2022	102.	DSR.435.3.1107.2022
103.	DSR.435.3.1191.2022	104.	DSR.435.3.1286.2022	105.	DSR.435.3.1366.2022
106.	DSR.435.3.1449.2022	107.	DSR.435.3.3.2023	108.	DSR.435.3.93.2023
109.	DSR.435.3.160.2023	110.	DSR.435.3.232.2023	111.	DSR.435.3.285.2023
112.	DSR.435.3.23.2022	113.	DSR.435.3.209.2022	114.	DSR.435.3.539.2022
115.	DSR.435.3.933.2022	116.	DSR.435.3.1046.2022	117.	DSR.435.3.1179.2022
118.	DSR.435.3.1207.2022	119.	DSR.435.3.1291.2022	120.	DSR.435.3.1292.2022
121.	DSR.435.3.1362.2022	122.	DSR.435.3.1363.2022	123.	DSR.435.3.1451.2022
124.	DSR.435.3.1459.2022	125.	DSR.435.3.6.2023	126.	DSR.435.3.83.2023
127.	DSR.435.3.168.2023	128.	DSR.435.3.222.2023	129.	DSR.435.3.527.2022
130.	DSR.435.3.1030.2022	131.	DSR.435.3.1160.2022	132.	DSR.435.3.1265.2022
133.	DSR.435.3.1351.2022	134.	DSR.435.3.1429.2022	135.	DSR.435.3.20.2023
136.	DSR.435.3.73.2023	137.	DSR.435.3.161.2023	138.	DSR.435.3.231.2023
139.	DSR.435.3.288.2023	140.	DSR.435.3.985.2022	141.	DSR.435.3.1139.2022
142.	DSR.435.3.1304.2022	143.	DSR.435.3.43.2023	144.	DSR.435.3.112.2023
145.	DSR.435.3.251.2023	146.	DSR.435.3.397.2022	147.	DSR.435.3.665.2022

148.	DSR.435.3.883.2022	149.	DSR.435.3.1210.2022	150.	DSR.435.3.1307.2022
151.	DSR.435.3.1376.2022	152.	DSR.435.3.1481.2022	153.	DSR.435.3.53.2023
154.	DSR.435.3.213.2023	155.	DSR.435.3.282.2023	156.	DSR.435.3.232.2022
157.	DSR.435.3.132.2022	158.	DSR.435.3.133.2022	159.	DSR.435.3.342.2022
160.	DSR.435.3.611.2022	161.	DSR.435.3.893.2022	162.	DSR.435.3.1023.2022
163.	DSR.435.3.138.2022	164.	DSR.435.3.139.2022	165.	DSR.435.3.332.2022
166.	DSR.435.3.608.2022	167.	DSR.435.3.894.2022	168.	DSR.435.3.1024.2022
169.	DSR.435.3.105.2022	170.	DSR.435.3.322.2022	171.	DSR.435.3.736.2022
172.	DSR.435.3.900.2022	173.	DSR.435.3.260.2022	174.	DSR.435.3.586.2022
175.	DSR.435.3.857.2022	176.	DSR.435.3.1076.2022	177.	DSR.435.3.1196.2022
178.	DSR.435.3.1197.2022	179.	DSR.435.3.1314.2022	180.	DSR.435.3.1400.2022
181.	DSR.435.3.1475.2022	182.	DSR.435.3.28.2023	183.	DSR.435.3.113.2023
184.	DSR.435.3.191.2023	185.	DSR.435.3.297.2023		

Skontrolowano:

- 93 wnioski o przyznanie świadczenia,
- 75 wniosków o przedłużenie przyznania świadczenia,
- 17 wniosków o przyznanie i przedłużenie przyznania świadczenia,

spośród których:

- 174 zostały rozpatrzone pozytywnie,
- 6 zostało rozpatrzonych negatywnie⁶,
- 5 pozostawiono bez rozpoznania.

Materiały spraw były kompletne, co umożliwiło ustalenie wszelkich danych niezbędnych do oceny sposobu realizacji zadania. Poza wnioskami o świadczenia i kartami pobytu, materiały poszczególnych spraw zawierały odpowiednio również:

- pieczęcie wpływu z datą i numerem przesyłki,
- sygnaturę sprawy,
- adnotacje dotyczące daty przybycia obywatela do RP oraz datę upływu okresu 120 dni od przybycia,
- adnotacje opisujące dokonane skreślenia lub poprawki w kartach pobytu,
- potwierdzenia zweryfikowania wniosku z datą i podpisem pracownika,
- wydruki z rejestrów,
- formularze wprowadzone do stosowania wewnętrznymi zarządzeniami,
- notatki urzędowe z weryfikacji warunków zakwaterowania i wyżywienia albo innych czynności,
- pisma do wnioskodawców informujące o powodach wypłacenia świadczenia za okres inny niż wskazany we wniosku,
- potwierdzenia przelewów,
- wezwania do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia.

Na podstawie przedłożonej do kontroli dokumentacji ustalono, że:

- świadczenia przyznawane były z tytułu zakwaterowania i wyżywienia na osoby spełniające wymagania określone w art. 13 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy;
- wysokość wypłacanych wnioskodawcom świadczeń pieniężnych za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy odpowiadała stawce określonej w § 2 ust. 1 rozporządzenia (40 zł);

⁶ Wnioski DSR.435.3.322.2022, DSR.435.3.736.2022 i DSR.435.3.1171.2022, które wliczone zostały do puli wniosków rozpatrzonych pozytywnie były jednocześnie w części rozpatrzone negatywnie.

- w przypadku wniosków o przedłużenie przyznania świadczenia, MOPR – na podstawie załączonych do wniosków odpowiednich dokumentów – prawidłowo weryfikował, czy zostały spełnione warunki wskazane w § 4 rozporządzenia;
- wszystkie wnioski o świadczenie złożone po dniu 29 kwietnia 2022 r. zawierały PESEL osoby przyjętej do zakwaterowania;
- odmowy wypłacenia świadczeń były zasadne i wynikały z braku przesłanek do przedłużenia świadczenia na okres dłuższy niż 120 dni (poz. 21–25 w tabeli), braku numeru PESEL (poz. 170 w tabeli) albo braku statusu UKR (poz. 171 w tabeli);
- nierozpatrzenie wniosków o świadczenie wynikało z uchybienia terminowi na ich złożenie (poz. 26–30 w tabeli);
- weryfikację warunków zakwaterowania i wyżywienia, której mowa w § 3 ust. 3 rozporządzenia, przeprowadzali uprawnieni pracownicy socjalni MOPR-u; każdorazowo czynność ta udokumentowana została notatką służbową włączoną do akt sprawy;
- wysokość świadczeń wypłaconych przez jednostki organizacyjne, osoby prawne lub przedsiębiorców nie była podwyższana przez wojewodę w oparciu o § 2 ust. 2 rozporządzenia.

W trakcie załatwiania 8 wniosków (poz. 15, 31–35, 50 i 57 w tabeli) doszło do zwłoki w wypłacie świadczenia. Oceniane wnioski zostały rozpatrzone w okresie od 11 lipca do 1 września 2022 r. i załatwione (dokonano przelewu świadczenia) w dniach 12 albo 16 września 2022 r. Ustalono, że opóźnienie w realizacji wypłat spowodowane było brakiem dotacji na wypłatę świadczeń. Zaległe transze wpłynęły na konto MOPR-u w dniach 7 i 14 września.

(dowód, akta kontroli str. 337)

W przypadku poniższych wniosków o świadczenie pieniężne stwierdzono, że zostały one rozpatrzone z naruszeniem miesięcznego terminu wskazanego w § 3 ust. 2 rozporządzenia.

Lp.	Poz. w tabeli	Sygnatura sprawy	Data wpływu	Data rozpatrzenia
1.	31	DSR.435.3.670.2022	14.06.2022	17.08.2022
2.	32	DSR.435.3.671.2022	14.06.2022	17.08.2022
4.	142	DSR.435.3.1304.2022	6.10.2022	18.11.2022
5.	143	DSR.435.3.43.2023	16.01.2023	10.03.2023
6.	30	DSR.435.3.45.2023	16.01.2023	21.03.2023

(dowód, akta kontroli str. 109–147, 283–284)

Zastępca Prezydenta Miasta Świnoujście (dalej: *Zastępca Prezydenta*) wyjaśniła, że przekroczenie miesięcznego terminu na rozpatrzenie wniosku wynikało z przyczyn niezależnych od pracowników urzędu i było spowodowane koniecznością uzyskania stosownych wyjaśnień od wnioskodawcy (poz. 31 i 32 w tabeli), brakami w złożonych wnioskach uniemożliwiającymi ich rozpatrzenie (poz. 42 w tabeli), terminem przywrócenia osobie statusu UKR (poz. 143 w tabeli) albo brakiem kontaktu z wnioskodawcą (poz. 30 w tabeli). Wyjaśnienia miały odzwierciedlenie w materiałach poszczególnych spraw. Czynności mające na celu rozpatrzenie poszczególnych wniosków były podejmowane we właściwych terminach i były odpowiednio udokumentowane. Jeżeli istniała taka potrzeba, wnioskodawcy byli pisemnie informowani o przyczynach zwłoki. Wnioski zostały rozpatrzone niezwłocznie po ustaniu przyczyn zwłoki. Wyjaśnienia uwzględniono w całości. Przyjęto, że nieprawidłowości powstały w sposób niezawiniony przez organ i odstąpiono od formułowania zaleceń w tym zakresie.

(dowód, akta kontroli str. 336)

Część przyjętych wniosków o świadczenie pieniężne:

- a) nie odpowiadała obowiązującemu wzorowi (25);
(dowód, akta kontroli str. 97–100, 181–186, 255–263, 300–303, 313–314, 318–319)
- b) nie zawierała adresu e-mail (44);
(dowód, akta kontroli str. 58, 80–82, 84–86, 90–92, 94–96, 181–202, 204–226, 232, 272, 274–280)
- c) nie zawierała uzasadnienia przedłużenia przyznania świadczenia (14).
(dowód, akta kontroli str. 206–208, 214–216, 219–221, 223–226, 282–286)

W zakresie niewłaściwych wzorów wniosków Zastępca Prezydenta wyjaśniła, że zawierały one wszystkie niezbędne informacje i oświadczenia wnioskodawców złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej, a wzywanie do ich przepisania na nowym formularzu nie zmieniłoby rozstrzygnięcia i niepotrzebnie wydłużyłoby czas rozpatrzenia. Odnośnie adresu poczty elektronicznej wyjaśniła, że nie proszono wnioskodawców o uzupełnienie wniosku w tym zakresie, gdyż podczas ich rozpatrywania nie był on niezbędny. Przypadki braku uzasadnienia przedłużenia przyznania świadczenia wynikły z faktu, że były to kolejne wnioski dotyczące tych samych osób i podstawa przedłużenia była taka sama. Jednocześnie wnioskujący obywatel Ukrainy, ze względu na trudność w pisaniu w języku polskim, prosił o uwzględnienie wcześniejszego uzasadnienia.

(dowód, akta kontroli str. 336–337)

Zakwestionowane w zakresie obowiązującego wzoru wnioski nie zawierały pełnej treści oświadczenia o zapewnieniu zakwaterowania i wyżywienia na własny koszt. Zwrot „na własny koszt” obowiązywał we wzorze wniosku o świadczenie wprowadzonym do stosowania od dnia 30 kwietnia 2022 r. Oświadczenie wnioskodawcy było składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Nie stwierdzono jednak, żeby przyjęcie wniosku sporządzonego na niewłaściwym formularzu spowodowało skutek w postaci wypłacenia nienależnego świadczenia. Obowiązujące przepisy nie pozwalały organowi na pozostawienie takiego wniosku bez rozpoznania, a zawarte w nich dane były wystarczające do jego weryfikacji i załatwienia sprawy. Również brak adresu poczty elektronicznej wnioskodawcy nie miał wpływu na rozstrzygnięcie. Nie była to także informacja wprowadzana do bazy wniosków przez organ gminy na podstawie art. 13a ust. 2 ustawy i nie służyła weryfikacji innych wniosków. Odnosząc się następnie do kwestii braku uzasadnienia przedłużenia przyznania świadczenia, należy wskazać, że analiza materiałów spraw potwierdziła wyjaśnienia dotyczące takich przypadków. Z wymienionych powodów porzeczono na zwróceniu w trakcie czynności kontrolnych uwagi na ujawnione uchybienia, bez formułowania zaleceń.

Stwierdzono jednak, że w 2 przypadkach rozpoznano wnioski o świadczenie, mimo że złożone zostały z uchybieniem terminu wskazanego w art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 czerwca 2022 r.⁷

Szczegółowy opis nieprawidłowości został ujęty w części: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonej nieprawidłowości.*

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonej nieprawidłowości:

- rozpoznano wnioski o świadczenie złożone z uchybieniem terminu wskazanego w art. 8 ust. 2 ustawy zmieniającej:

⁷ Ustawa z dnia 8 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 1383 z późn. zm.), zwana dalej *ustawą zmieniającą*.

- 1) wniosek DSR.435.1.1049.2022 r. (poz. 50 w tabeli) z 2 sierpnia 2022 r. o przyznanie i przedłużenie przyznania świadczenia za okres od 21 czerwca do 31 lipca 2022r.;
- 2) wniosek DSR.435.3.1303.2022 (poz. 63 w tabeli) z 6 października 2022 r. o przyznanie świadczenia za okres pobytu od 25 czerwca do 5 października 2022 r.

Wnioski o świadczenie obejmujące okres do dnia 30 czerwca 2022 r. należało złożyć w terminie do dnia 31 lipca 2022 r.

(dowód, akta kontroli str. 167–173, 191–195)

Zastępca Prezydenta wyjaśniła, że art. 8 ustawy zmieniającej nie miał w tych przypadkach zastosowania. Na poparcie takiej interpretacji przytoczyła fakt, że dopiero od 1 listopada 2022 r. zaczął obowiązywać nowy wzór wniosku i karty osoby przyjętej do zakwaterowania⁸, w którym nie można było zaznaczyć pobytu osoby przyjętej do zakwaterowania wcześniejszego niż 1 lipca 2022 r. Stwierdziła ponadto, że *gdyby ustawodawca chciał uniemożliwić przyznanie i wypłatę świadczenia za okres sprzed więcej niż miesiąca od złożenia wniosku, wprowadziłby przepisy określające np. konieczność składania wniosku w ciągu miesiąca za poprzedni miesiąc, a nie składanie wniosku w ciągu miesiąca od ostatniego dnia pobytu.*

(dowód, akta kontroli str. 335–336)

Poprzez użyty przez ustawodawcę w art. 8 ust. 2 ustawy zmieniającej zwrot *wniosek obejmujący okres* należy rozumieć zarówno wniosek dotyczący jedynie okresu do 30 czerwca 2022 r., jak i wniosek na kolejne dni, lecz jednocześnie obejmujący wskazany okres. Rozporządzenia są aktami wykonawczymi wydanymi na podstawie ustawy i nie mogą zmieniać brzmienia jej przepisów. Przepisy ustawowe dotyczące składania wniosków o świadczenie nie wskazują terminu do dnia 31 października 2022 r. na złożenie wniosku obejmującego okres do 30 czerwca 2022 r. Wyjaśnień nie uwzględniono. W zakresie okresu do dnia 30 czerwca 2022 r. zakwestionowane wnioski należało pozostawić bez rozpoznania.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że środki w kwocie 640 zł⁹ zostały wypłacone niezgodnie z dyspozycją art. 8 ust. 2 ustawy zmieniającej. Powyższa kwota podlega zwrotowi na rachunek Wojewody Zachodniopomorskiego.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Pisemne wyjaśnienia Zastępcy Prezydenta Miasta Świnoujście z dnia 7 lipca 2023 r. (dowód, akta kontroli str. 82-96)
Ocena obszaru kontroli	<i>Pozytywna z nieprawidłowością</i>
Wpis do książki kontroli	53/2023
Wnioski dotyczące uzyskanych efektów zrealizowanego zadania	Kontrolowany podmiot skutecznie prowadził działania w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy. Służyły temu odpowiednie przedsięwzięcia organizacyjne i właściwy nadzór nad pracownikami bezpośrednio realizującymi takie zadania. Przyjęte

⁸ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 kwietnia 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wzoru wniosku o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przybywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi (Dz. U. z 2022 r., poz. 2226).

⁹ Na 2 obywateli Ukrainy nieprawidłowo wypłacono świadczenie za 16 dni (za okresy 21-30 i 25-30 czerwca 2022 r.) tzn. 16 x 40 zł, czyli 640 zł.

	rozwiązania, poza wskazanymi nieprawidłowościami, były zgodne z obowiązującymi przepisami. Organ działał szybko i w interesie obywateli.
Zalecenia	– pozostawiać bez rozpoznania wnioski o świadczenie złożone z uchybieniem terminu; Środki w kwocie 640 zł, które zostały wypłacone niezgodnie z przepisami ustawy zmieniającej, podlegają zwrotowi – w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia – na rachunek bankowy Wojewody Zachodniopomorskiego do obsługi Funduszu Pomocy prowadzony przez NBP O/Sz-n: – nr 07 1010 1599 0056 3013 9130 1000, – tytuł zwrotu: Środki z 2022 r., zad. 1.5 Fundusz Pomocy art. 13 – wypłata świadczeń pieniężnych z tyt. zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy.
Pouczenie	– od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, – o podjętych działaniach, mających na celu realizację zaleceń pokontrolnych, proszę mnie poinformować za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.
Podpis kierownika jednostki kontrolującej	z upoważnienia WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO <i>Mateusz Wagemann</i> II WICEWOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI